

Nghệ thuật lập luận trong bản Tuyên ngôn độc lập

Author : Bình Minh

Nghệ thuật lập luận trong bản Tuyên ngôn độc lập

Hướng dẫn

Đề bài: Bài viết của một học sinh trường Chuyên Nguyễn Huệ hay nhất do **Webvanmau.com** chọn lọc **Nghệ thuật lập luận trong Tuyên ngôn độc lập**

Mở bài: Giới thiệu về bản Tuyên ngôn độc lập

Không chỉ là một nhà lãnh tụ vĩ đại của nhân dân Việt Nam, Người còn là một danh nhân văn hóa thế giới. Sự nghiệp sáng tác văn học của người gắn liền với con đường cách mạng. Với mục đích “ Dùng cán bút làm đòn xoay chế độ, mỗi vần thơ bom đạn phá cường quyền” Người đã để lại nhiều sáng tác lớn ở nhiều thể loại truyện, ký, thơ ca, văn chính luận. Và một trong số những tác phẩm làm nên tên tuổi của Người chính là “ Tuyên ngôn độc lập”. Không chỉ là một bài diễn văn lịch sử khai sinh ra nước Việt Nam Dân Chủ Cộng Hòa, mà đây còn là một áng văn chính luận xuất sắc, ngôn ngữ ngắn gọn, chắc chắn, dễ hiểu, chính xác và giàu cảm xúc...nghệ thuật lập luận tài tình có một không hai trong lịch sử văn học nước nhà.

Thân bài: Nghệ thuật lập luận trong bản Tuyên ngôn độc lập

Với Hồ Chí Minh mỗi nhà văn đều là một chiến sỹ trên mặt trận giải phóng dân tộc. Vì vậy, trước bản “ Tuyên ngôn độc lập” người còn viết các tác phẩm chính luận xuất sắc khác như “Bản án chế độ thực dân Pháp cùng nhiều truyện và ký nổi tiếng bằng tiếng Pháp. Tuy nhiên dù viết trong hoàn cảnh nào, ngôn ngữ nào thì văn chương của Người luôn thể hiện rõ hai quan điểm: nguyên lí nhân đạo chủ nghĩa và triết lí ái quốc chủ nghĩa. Từ giá trị cốt lõi này người đã trình bày rõ ràng thiện và ác, chính nghĩa và hùng tàn và đây cũng chính là lập luận cốt lõi nhất trong “ Tuyên ngôn độc lập”

Ngay từ phần mở đầu, để nâng tầm quan trọng, khẳng định giá trị pháp lý và chính nghĩa của bản Tuyên ngôn, người đã trích dẫn hai bản tuyên ngôn độc lập của Pháp và Mỹ. Đây là những bản Tuyên ngôn độc lập đã được các nước trên thế giới công nhận, đây cũng là những nước giơ cao ngọn cờ về bình đẳng, về quyền con người. Tuyên ngôn độc lập của Mỹ (1976) viết: “Tất cả mọi người sinh ra đều có quyền bình đẳng. Tạo hóa đã cho họ những quyền không ai có thể xâm phạm được. Trong những quyền ấy, có quyền được sống, quyền sung sướng và quyền tự do”. Hay trong tuyên ngôn của Pháp viết: “ Người ta sinh ra tự do bình đẳng về quyền lợi và phải luôn tự do bình đẳng về quyền lợi”. Đây là những lẽ phải chân chính mà không ai có thể phủ nhận được.

Với chiến thuật “ gây ông đập lưng ông “ mềm dẻo, khéo léo, khóa miệng đối phương Dùng chính những lý lẽ, lời nói của chính kẻ thù để đánh trả lại kẻ thù. Trong tranh luận thì không

có chiến thuật nào hiệu quả và đích đáng hơn là dùng lí lẽ của chính đối thủ ấy.

Tiếp theo Người đã sử dụng nghệ thuật “ so sánh tương đồng” Bác ghi nhận, khen ngợi nền độc lập của hai kẻ thù lớn, nhưng mặt khác Bác đã khéo léo để người đọc có thể thấy rõ: 3 cuộc cách mạng, 3 nền độc lập, 3 bản tuyên ngôn ở ngang hàng nhau.

“Suy rộng ra, câu ấy có nghĩa là: tất cả các dân tộc trên thế giới đều sinh ra bình đẳng, dân tộc nào cũng có quyền sống, quyền sung sướng và quyền tự do”. Vậy hà có gì, 2 cuộc kháng chiến, 2 nền độc lập được công nhận mà cuộc thứ 3 lại không thể? Bác đã dùng trí tuệ của mình để đưa ra sự bổ sung vĩ đại, nó không chỉ tăng thêm hào khí dân tộc mà còn xóa đi vết nhơ nhục nhã trong lịch sử loài người.

Ở phần tiếp theo Người sử dụng phương pháp lập luận “ so sánh tương phản” để làm nổi bật lên sự đối nghịch trong lời nói và việc làm kẻ thù. Khẳng định rằng đằng sau cái gọi là “ Khai hóa đồng dương” thực chất là gì? Bác vạch ra bộ mặt thật của kẻ thù để cho nhân dân toàn thế giới thấy được sự thật.

“Thế mà hơn 80 năm nay, bọn thực dân Pháp lợi dụng lá cờ tự do, bình đẳng, bác ái, đến cướp nước ta, áp bức đồng bào ta. Hành động của chúng trái hẳn với nhân đạo và chính nghĩa”

Về chính trị, chúng tuyệt đối không cho nhân dân ta một chút tự do dân chủ nào. Chúng thi hành những luật pháp dã man. Chúng lập ba chế độ khác nhau ở Trung, Nam, Bắc để ngăn cản việc thống nhất nước nhà của ta, để ngăn cản dân tộc ta đoàn kết.

Chúng lập ra nhà tù nhiều hơn trường học. Chúng thẳng tay chém giết những người yêu nước thương nòi của ta. Chúng tắm các cuộc khởi nghĩa của ta trong những bể máu. Chúng ràng buộc dư luận, thi hành chính sách ngu dân. Chúng dùng thuốc phiện, rượu cồn để làm cho nòi giống ta suy nhược.

Về kinh tế, chúng bóc lột dân ta đến xương tủy, khiến cho dân ta nghèo nàn, thiếu thốn, nước ta xơ xác, tiêu điều. Chúng cướp không ruộng đất, hầm mỏ, nguyên liệu. Chúng giữ độc quyền in giấy bạc, xuất cảng và nhập cảng. Chúng đặt ra hàng trăm thứ thuế vô lý, làm cho dân ta, nhất là dân cày và dân buôn trở nên bần cùng. Chúng không cho các nhà tư sản ta góc đầu lên. Chúng bóc lột công nhân ta một cách vô cùng tàn nhẫn.

Lời lẽ đanh thép, dẫn chứng hùng hồn Bác khiến chúng không thể chối bỏ tội ác xâm lược phi đạo lý và văn hóa của chúng. Bác cũng khéo léo kêu gọi tất cả các tầng lớp công nhân, nông dân, tư sản, tiểu tử sản hãy cùng nhau chung tay chống lại kẻ thù vì chúng ta có chung một kẻ thù. Dù là tầng lớp nào cũng bị chúng áp bức bóc lột.

Mùa thu năm 1940, phát xít Nhật đến xâm lăng Đông Dương để mở thêm căn cứ đánh Đồng Minh, thì bọn thực dân Pháp quỳ gối đầu hàng, mở cửa nước ta rước Nhật. Từ đó dân ta chịu hai tầng xiềng xích: Pháp và Nhật. Từ đó dân ta càng cực khổ, nghèo nàn. Kết quả là cuối năm ngoái sang đầu năm nay, từ Quảng Trị đến Bắc kỳ, hơn hai triệu đồng bào ta bị chết đói.

Ngày 9 tháng 3 năm nay, Nhật tước khí giới của quân đội Pháp. Bọn thực dân Pháp hoặc là bỏ chạy, hoặc là đầu hàng. Thế là chẳng những chúng không “bảo hộ” được ta, trái lại, trong 5 năm, chúng đã bán nước ta hai lần cho Nhật.

Trước ngày 9 tháng 3, biết bao lần Việt Minh đã kêu gọi người Pháp liên minh để chống Nhật. Bọn thực dân Pháp đã không đáp ứng lại thẳng tay khủng bố Việt Minh hơn nữa. Thậm chí đến khi thua chạy, chúng còn nhẫn tâm giết nốt số đồng tù chính trị ở Yên Bái và Cao Bằng.

Không chỉ đối xử tàn ác phi nhân đạo đối với nhân dân thuộc địa mà ngay cả bạn bè, các nước đồng minh chúng cũng lừa dối, phi nhân nghĩa. Chúng đã không hề “bảo hộ” nước chúng ta nhưng chúng nói. Chúng đã phản bội đồng minh, không cùng đồng minh chống lại Nhật. Đây chính là nhát dao khai tử dành cho kẻ bịp bợm của thực dân Pháp đối với nước ta trong gần 1 thế kỷ.

Nhưng để nhân dân cả nước nói riêng và thế giới nói chung hiểu rõ hơn về đạo lý:

“ Đem đại nghĩa để thắng hung tàn

Lấy chí nhân để thay cường đạo”

Của dân tộc Việt Nam, Bác nói tiếp “ Tuy vậy, đối với người Pháp, đồng bào ta vẫn giữ một thái độ khoan hồng và nhân đạo. Sau cuộc biến động ngày 9 tháng 3, Việt Minh đã giúp cho nhiều người Pháp chạy qua biên thùy, lại cứu cho nhiều người Pháp ra khỏi nhà giam Nhật và bảo vệ tính mạng và tài sản cho họ.

Sự thật là từ mùa thu năm 1940, nước ta đã thành thuộc địa của Nhật, chứ không phải thuộc địa của Pháp nữa. Khi Nhật hàng Đồng minh thì nhân dân cả nước ta đã nổi dậy giành chính quyền, lập nên nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

Sự thật là dân ta lấy lại nước Việt Nam từ tay Nhật, chứ không phải từ tay Pháp.

Chúng ta những con dân nước Việt yêu hòa bình và chính nghĩa vì vậy dù bị đối xử tàn nhẫn chúng ta vẫn đem sự bao dung độ lượng để đối xử với kẻ thù.

Tuy nhiên, cũng chính tại đây, ân oán cũng cần được phân minh. Bác cũng tuyên bố rằng “. Bởi thế cho nên, chúng tôi, lâm thời Chính phủ của nước Việt Nam mới, đại biểu cho toàn dân Việt Nam, tuyên bố thoát ly hẳn quan hệ với Pháp, xóa bỏ hết những hiệp ước mà Pháp đã ký về nước Việt Nam, xóa bỏ tất cả mọi đặc quyền của Pháp trên đất nước Việt Nam.

Và Bác tiếp tục khẳng định chắc chắn, mạnh mẽ “ Toàn dân Việt Nam, trên dưới một lòng kiên quyết chống lại âm mưu của bọn thực dân Pháp.”.

Và cuối cùng bác đưa ra lời tuyên bố hào hùng, khẳng định ý chí của toàn dân tộc:

Tài liệu: <https://www.vietnamnet.vn>
“Nước Việt Nam có quyền hưởng tự do và độc lập, và sự thật đã thành một nước tự do độc lập. Toàn thể dân tộc Việt Nam quyết đem tất cả tinh thần và lực lượng, tính mạng và của cải

để giữ vững quyền tự do, độc lập ấy.”

Kết bài: Bài văn nêu nghệ thuật lập luận trong bản Tuyên ngôn độc lập

Với nghệ thuật hùng biện, triết lý sâu sắc, danh thép trong từ câu từ chữ “ Tuyên ngôn độc lập” xứng đáng là một áng “ thiên cổ hùng văn”. Bác đã kế thừa được truyền thống vinh quang của “ Nam quốc sơn hà” và “ Bình ngô đại cáo”. Điều này giúp chúng ta hiểu rõ rằng không có gì quý hơn độc lập tự do.

TỪ KHÓA TÌM KIẾM

Phân tích bản Tuyên ngôn độc lập của Hồ Chí Minh

Nghệ thuật đặc sắc trong bản Tuyên ngôn độc lập Hồ Chí Minh

Em hãy phân tích nghệ thuật đặc sắc trong bản Tuyên ngôn độc lập của Hồ Chí Minh

Nghe thuat dac sac trong ban Tuyen ngon doc lap cua Ho Chi Minh

Theo Webvanmau.com